

PODSTAWY PRAWNE FUNKCJONOWANIA I DZIAŁALNOŚĆ BRACTWA NAJŚWIĘTSZEJ PANNY MARYI KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ W KRAKOWIE

Z końcem XIX w. w Galicji funkcjonowało wiele organizacji i stowarzyszeń, z których część była związana z Kościołem katolickim i działała w oparciu o zasady wiary katolickiej, niosąc pomoc potrzebującym. Uwarunkowania prawne Austrii, pod której panowaniem pozostawała Galicja oraz wydana 15 listopada 1867 r. ustawa *o prawie stowarzyszania się*, pozwoliły zaistnieć licznym stowarzyszeniom. Jednym z takich stowarzyszeń było Bractwo Najświętszej Panny Maryi Królowej Korony Polskiej w Krakowie. Zostało ono erygowane 3 maja 1891 r. Data powstania nie była przypadkowa; w zamiarze założycieli Bractwo miało nawiązywać do wydarzeń historycznych z dziejów Polski. W statucie stowarzyszenia poczyniono wyraźne nawiązania do ślubów lwowskich króla Jana Kazimierza z 1656 r. oraz do uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Pracą swych członków Bractwo miało realizować owe śluby kazimierzowskie i przyczyniać się zarówno do poprawy losu ubogich jak i do szerzenia patriotyzmu wśród narodu polskiego.

Istotną rolę w tworzeniu i działalności Bractwa Najświętszej Panny Maryi Królowej Korony Polskiej w Krakowie odegrała osoba ks. Józefa Pelczara. Poświęcił on wiele czasu i wysiłku, aby Bractwo mogło zrealizować przyjęte w statucie założenia i cele. Nie sposób pominąć także jego udziału w procesie powstawania Zgromadzenia zakonnego Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego. Zgromadzenie to niejako wywodzi się ze wspomnianego Bractwa. Obydwie organizacje niosły pomoc materialną i wsparcie duchowe potrzebującym, co było niezwykle istotne pośród panującej „nędzy galicyjskiej”.

LEGAL FOUNDATION FOR THE ACTIVITY OF THE BROTHERHOOD OF HOLY MARY, QUEEN OF THE POLISH CROWN IN KRAKOW

At the end of the 19th century, Galicia was home to numerous organisations and associations, many of them being related to the Roman Catholic Church, operating in line with the principles of Catholic faith and bringing help to the needy. Austrian legal regulations, also affecting Galicia, and the 15 November 1867 Right of association act allowed numerous associations. One of such organisations was Krakow-based Brotherhood of Holy Mary, Queen of the Polish Crown. It was established on 3rd May 1891. The date of establishment was not chosen randomly; the founders of the brotherhood intended to evoke the historic events of

Poland's past. The statute of the organisation clearly referred to Lviv vows taken by King Jan Kazimierz in 1656 and the adoption of the Constitution of 3rd May. Through its members' work, the brotherhood aimed to realize those king's vows and contribute both to the improvement of the condition of the poor and to the promotion of patriotism among Poles.

A crucial role in the establishment and functioning of the Brotherhood of Holy Mary, Queen of the Polish Crown in Krakow belonged to the Rev. Józef Pelczar. He devoted time and effort for the brotherhood to be able to implement the goals defined in the statute. His participation in the development of the religious congregation of the Servants of the Sacred Heart of Jesus must not be overlooked. The congregation stems from the brotherhood. Both organisations offered material and spiritual support to those in want, which was of utmost import in the overwhelming Galician poverty.